

Sygn. akt VI Ga 215/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w R. VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass - Kloc

Sędziowie: SO Anna Harmata (spr.)

SO Marta Zalewska

Protokolant: inspektor Agnieszka Chmiel

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2016 r. w R.

na rozprawie

sprawy z powództwa: E. H.

przeciwko: A. K. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego A. K. (1) od wyroku Sądu Rejonowego w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt V GC 433/15

oddala apelację.

Sygn. akt VI Ga 215/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 października 2016 r.

Pozwem z dnia 22 października 2013 r. powód E. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. K. (1) kwoty 24.008,42 zł.

W uzasadnieniu podał, że dochodzona pozwem kwota stanowi wynagrodzenie za wykonanie na rzecz pozwanego trzech usług transportowych, których łączna wartość wyniosła 30.708,06 zł. Pozwany zapłacił 4.008,42 zł tytułem faktury nr (...) oraz częściowo w kwocie 2.691,22 zł tytułem faktury (...), do zapłaty pozostały kwoty 20.000 zł tytułem faktury (...) oraz 4.008,42 zł tytułem faktury (...). Pozwany pomimo wezwania nie uregulował swoich zobowiązań względem powoda.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany A. K. (2) wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, że w okresie od 10 lipca 2013r. do 21 lipca 2013 r. powód realizował na jego zlecenie usługę przewozu na trasie Polska - Francja - Hiszpania - Polska z tytułu którego wystawił fakturę VAT nr (...). Warunki przewozu określała umowa nr (...) z dnia 3 lipca 2013 r. w której ustalono sposób wyliczenia wynagrodzenia jako iloczyn stawki 3,90 zł netto i liczby przejechanych kilometrów. Pozwany zarzucił, że powód nieprawidłowo ustalił w

fakturze nr (...) wynagrodzenie w części zawierającej należność za przejazd wykonany za granicą, wskazując ryczałtową kwotę 21 806,70 zł. Pozwany wskazał, że dotychczas zapłacił powodowi jedynie część należności za wykonaną usługę, bowiem pomimo wezwań powód nie przedstawił ilości kilometrów przejechanych za granicą i nie przedłożył żadnych dowodów w tym zakresie. Pozwany zarzucił, że przewóz objęty fakturą VAT nr (...) nie jest mu znany i faktury tej nigdy nie otrzymał.

W odpowiedzi na sprzeciw powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 20.008,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 16.000 zł za okres od dnia 29 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 4.008,42 zł od dnia 12 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Powód cofnął również pozew co do kwoty należności głównej 4.000 zł wynikającej z faktury VAT (...) (zapłaconej przez pozwanego) i zaprzeczył, aby pozwanemu nie była znana ilość kilometrów przejechanych na odcinku zagranicznym, z uwagi na obecność pilota wycieczki, którym była osoba wyznaczona przez pozwanego. Stan początkowy i końcowy licznika odległości został spisany przez pilota wycieczki z tarcz tachografu. Całkowita odległość wyniosła 5.121 km, z czego 210 km obarczone było stawką 8% VAT, zaś 4.911 km (jako przejazd zagraniczny) wg stawek VAT obowiązujących w państwie przejazdu. Pozwany nie wpłacił na rzecz powoda zaliczki 8.000 zł z umowy z dnia 3 lipca 2013 r. Należność z faktury VAT nr (...) z dnia 26 lipca 2013 r. wynikała z faktu wykonania przewozu osób na trasie K. - Z.. Pozwany jako strona umowy z (...) Oddział w Z. zlecił telefonicznie usługę powodowi. Strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 4.008,42 zł.

W piśmie procesowym z dnia 1 września 2015 r. pozwany zaprzeczył informacji o ilości przejechanych kilometrów na trasie Polska - Francja - Hiszpania - Polska, zakwestionował tarcze tachografów, jako nie wskazujące miejsca rozpoczęcia pracy ani miejsca jej zakończenia, nie pokrywając się z harmonogramem imprezy.

Wyrokiem z dnia 29 lutego 2016 r. sygn. akt V GC 433/15 Sąd Rejonowy w R. zasądził od pozwanego A. K. (1) na rzecz powoda E. H. kwotę 13 346,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 lipca 2013 r. do dnia zapłaty (pkt I), umorzył postępowanie co do kwoty 4 000 zł (pkt II); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III), ustalił, że koszty procesu będą stosunkowo rozdzielone, w ten sposób, że powód ponosi 28% kosztów postępowania, zaś pozwany 72% a ich szczegółowe wyliczenie i zasądzenie pozostawił Referendarzowi Sądowemu (pkt IV)

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 3 lipca 2013 r. strony zawarły umowę nr (...), której przedmiotem było wykonanie usługi polegającej na transporcie osób w dniach od 10 lipca 2013 r. do 21 lipca 2013 r. na trasie Polska - Francja - Hiszpania - Polska oraz zgodnie z programem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy. Zgodnie z punktem 2 umowy podstawą do wyceny usługi była stawka 3,90 zł netto za każdy kilometr. Wypłata miała nastąpić na podstawie faktury VAT po rzetelnie wykonanej usłudze z 7-dniowym terminem płatności. Powód miał otrzymać zaliczkę w kwocie 8.000 zł, która miała zostać rozliczona po zakończeniu usługi (punkt 3). Pozwany nie wpłacił na rzecz powoda zaliczki.

Wycieczka w dniach od 10 lipca do 21 lipca 2013 r. była obsługiwana przez powoda oraz A. W. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w zakresie świadczenia usług przewozu osób. Ze strony powoda w przewozie uczestniczyło dwóch kierowców P. H. (1) oraz M. H. (1). Powód w dniach od 10 lipca 2013 r. do 21 lipca 2013 r. wykonał usługę przewozu osób na trasie z Polski (od Z.) do Francji (przez Paryż) - Hiszpanii (Lioret de Mar) oraz w drodze powrotnej do Polski (do Z.) zgodnie z programem wycieczki stanowiącym załącznik do umowy. Dodatkowo w trakcie wycieczki, z uwagi na awarię autokaru należącego do A. W. (1) i działając za zgodą pozwanego wykonał dodatkowe przejazdy w zastępstwie drugiego przewoźnika. Dodatkowy przejazd miał zostać rozliczony pomiędzy pozwanym, a powodem na zasadach wynikających z umowy z dnia 3 lipca 2013 r. Łączna ilość kilometrów przejechanych przez powoda w ramach zlecenia wyniosła 5.121 km (z czego 210 km to trasa na terenie Polski). Autokar powoda był wyposażony w tachograf. Zgodnie z tarczami tachografu autokaru uczestniczącego w powyższym przewozie na dzień 10 lipca 2013 r. przebieg początkowy wynosił 450.211 km, zaś na dzień 21 lipca 2013 r. przebieg wynosił 455.332 km. Ilość przejechanych przez powoda kilometrów w ramach powyższej usługi była znana pozwanemu, gdyż pilot wycieczki spisał sobie przy rozpoczęciu oraz przy zakończeniu przewozu stan licznika autokaru. Powód wystawił na rzecz pozwanego fakturę VAT nr (...) w dniu 21 lipca 2013 r. w nazwie usługi wskazując - usługa autokarowa na terenie kraju i usługa autokarowa za granicą - wyjazd do Lioret de Mar (Hiszpania) - opiewającą na łączną kwotę 22.691,22 zł z terminem płatności 7 dni do dnia 28 lipca 2013 r. W fakturze tytułem usługi autokarowej na terenie

kraju wskazano ilość kilometrów w liczbie 210, stawkę jednostkową netto 3,90 zł i wysokość stawki podatku VAT (8%) - wysokość wynagrodzenia wyniosła 884,52 zł. Tytułem usługi autokarowej za granicą w fakturze VAT nie podano liczby kilometrów, ani stawki podatku VAT - wynagrodzenie określono jako ryczałt i ustalono na sumę 21.806,70 zł. Tytułem częściowej zapłaty za fakturę VAT nr (...) pozwany w dniu 13 września 2013 r. uiszczył kwotę 2.691,22 zł oraz w dniu 3 lutego 2014 r. kwotę 4.000 zł.

Dokonując oceny zebranych w sprawie dowodów Sąd Rejonowy uznał zeznania świadków P. H. (1), M. H. (1), A. W. (1), W. C. (1) za spójne, logiczne i korespondujące z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Sąd Rejonowy jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom świadka P. W., albowiem zeznania tego świadka w zakresie w jakim wskazuje on, że nie dokonał odczytu licznika autokaru w dniu rozpoczęcia przewozu i w dniu jego zakończenia pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadków P. H. (1) i M. H. (1). W ocenie Sądu nie zasługiwały na wiarę twierdzenia pozwanego o braku wiedzy o ilości przejechanych kilometrów w ramach usługi świadczonej przez powoda w dniach 10 do 21 lipca 2013 r., jak również o braku wyrażenia zgody na wykonanie usługi dodatkowej przez powoda (z uwagi na awarię autokaru L. (...)) - gdyż w powyższym zakresie zeznania te pozostawały w sprzeczności z zeznaniami świadków P. H. (1), M. H. (1), A. W. (1) i W. C. (1).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za częściowo zasadne. Łącząc strony umowę zakwalifikował jako umowę przewozu, o której mowa w art. 774 k.c. do której zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 915). W zakresie wierzytelności powoda o wynagrodzenie za wykonaną usługę przewozu osób w dniach od 10 lipca 2013 r. do 21 lipca 2013 r., potwierdzoną fakturą VAT nr (...) z dnia 21 lipca 2013 r. - w ocenie Sądu Rejonowego roszczenie powoda było częściowo uzasadnione. Powód udowodnił ilość przejechanych kilometrów przedstawiając tarcze tachografu z okresu od 10 lipca 2013 r. do 21 lipca 2013 r. Powyższe tarcze Sąd ocenił jako wiarygodne. Powód w ramach usługi świadczonej w dniach od 10 lipca 2013 r. do 21 lipca 2013 r. pokonał trasę 5.121 km (z czego 210 km to trasa na terenie Polski). W ocenie Sądu brak było natomiast podstaw do doliczenia stawki 19% VAT do całej trasy pokonanej poza granicami Polski. Tym samym powodowi według Sądu Rejonowego należnym było wynagrodzenie w łącznej kwocie 20.037,42 zł, na którą składały się należności - 884,52 zł za 210 km przejechanych po terytorium Polski oraz - 19.152,90 zł (4.911 km x 3,90 zł netto) z tytułu usług przewozu osób świadczonych poza granicami kraju. Od powyższej kwoty należało odjąć kwoty zapłacone przez pozwanego, a to w dniu 13 września 2013 r. - (...),22 oraz w dniu 3 lutego 2014 r. - 4.000 zł. O odsetkach ustawowych od powyższej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c.

Za bezzasadne Sąd Rejonowy uznał żądanie kwoty wynagrodzenia wskazanej w fakturze VAT nr (...) z dnia 26 lipca 2013 r. tytułem usługi przewozu osób na trasie K. - Z..

W punkcie II wyroku Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie co do kwoty 4.000 zł, która została zapłacona przez stronę pozwanego w dniu 3 lutego 2014 r. i co do której powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając, przyjmując, że powód wygrał proces w 72%, zaś pozwany w 28%.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pozwany zaskarżając go w zakresie punktu I i IV tj. w części zasądzającej od strony pozwanej kwotę 13 346,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz koszty procesu, zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj.

1. art. 207 § 7 w zw. z art. 207 § 3 oraz art. 207 § 6 k.p.c., poprzez ich błędne niezastosowanie, podczas gdy powód złożył po terminie wyznaczonym przez sąd pismo przygotowawcze, a uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów przez sąd spowodowało zwłokę w rozpoznaniu sprawy;

2. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że:

- pilot wycieczki P. W. spisał przy rozpoczęciu oraz zakończeniu przewozu stan licznika autokaru oraz przekazał tę informację pozwanemu, podczas gdy zeznania tego świadka oraz pozwanego, a także niewiarygodny charakter zeznań

innych świadków temu przeczy, co spowodowało błędne przyjęcie przez sąd, że pozwany akceptuje ilość kilometrów podawaną przez powoda;

- tarcze tachografu wskazują miejsce gdzie rozpoczęły pracę i miejsce gdzie tę pracę zakończyły oraz ilość rzeczywiście przejechanych kilometrów przez powoda zgodnie z umową łączącą strony, podczas gdy tarcze tych okoliczności nie dowodzą, zatem sąd nie mógł na ich podstawie uznać, że powód przejechał w ramach umowy przewozu 5.121 km;

- pomiędzy tarczą tachografu, a programem przejazdów opisanym w załączniku do umowy dotyczącym daty 17.07.2016 r. nie występują rozbieżności, podczas gdy zgodnie z odczytem z tarczy w tym dniu powód przejechał 322 km, co jest sprzeczne umową;

- pomiędzy tarczą tachografu, a programem przejazdów opisanym w załączniku do umowy dotyczącym daty 18.07.2016 r. nie występują rozbieżności, podczas gdy zgodnie z odczytem z tarczy w tym dniu powód przejechał 308 km, co jest sprzeczne umową;

- tarcze tachografu przedłożone przez powoda są wiarygodnym i wystarczającym dowodem do dokonania ostatecznych ustaleń na ich podstawie co do ilości rzeczywiście przejechanych kilometrów przez powoda, podczas gdy brak tarcz tachografu kierowcy M. H. (1) z dnia 14, 15 i 16 lipca uniemożliwia dokonanie pełnej i wiarygodnej oceny oraz analizy tych dowodów;

- dodatkowy przejazd miał zostać rozliczony pomiędzy pozwanym a powodem na zasadach wynikających z umowy z dnia 03.07.2013 r., podczas gdy z zeznań pozwanego i pośrednio A. W. (2) wynika, że pozwany nie wyraził zgody na poniesienie tego rodzaju kosztów;

- powód pokonał trasę 5.121 km w obie strony, podczas gdy przeczą temu zeznania świadka W. C. (1), który był kierowcą autokaru przewoźnika L. (...) na trasie z i do R.. Świadek ten zeznał, że długość całej trasy w obie strony, którą przebył wynosiła około 5.000 km, zatem skoro Z. jest oddalona od R. około 600 km, to znaczy, że autokar powoda musiał przejechać około 1.200 km mniej niż autokar przewoźnika L. (...);

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o :

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za I instancję wg. norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji ;

- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna. W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, analizy tego materiału i oceny dowodów, a także wywiedzionych na jego podstawie wniosków Sąd Okręgowy stwierdził, że rozstrzygnięcie wydane przez Sąd Rejonowy jest prawidłowe, a zarzuty zgłoszone w apelacji nieuzasadnione.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut apelacji naruszenia przez Sąd I instancji art. 207 § 7 w zw. z art. 207 § 3 oraz art. 207 § 6 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów.

W rozpoznawanej sprawie pismo przygotowawcze z załącznikami powoda z dnia 1 sierpnia 2015 r. istotnie zostało złożone po upływie określonego przez Sąd 7 – dniowego terminu. Wskazać jednak należy, że na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2015 r. Sąd I instancji dążąc do pełnego wyjaśnienia sprawy zezwolił na jego złożenie i działanie to było w świetle art. 207 § 5 kpc dopuszczalne, a decyzja w tym zakresie mieściła się w zakresie przysługującego Sądowi uprawnienia. Wskazać również należy, iż rygor pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów przewidziany w art.

207§6 kpc nie nosi charakteru bezwzględnej, zaś sankcja zwrotu pisma wynikająca z treści art. 207§7 kpc nie dotyczy wniosków dowodowych. Kwestia przeprowadzenia dowodu jest uwarunkowana odrębną oceną Sądu w tym zakresie, który jeszcze przed podjęciem rozstrzygnięć dowodowych dokonuje selekcji zgłoszonych dowodów i przeprowadza ocenę istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć.

W rozpoznawanej sprawie nie doszło również do naruszenia przepisu art. 233 kpc. W ocenie Sądu Okręgowego ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego została dokonana przez Sąd I instancji w sposób prawidłowy, pełny i wszechstronny, mieszcząc się w ramach przysługującej Sądowi I instancji swobodnej oceny dowodów, wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c. Wszystkie przeprowadzone dowody zostały przez Sąd Rejonowy przywołane i omówione, co umożliwiało pełne rozważenie materiału dowodowego.

Wskazać należy, że przedmiotem apelacji stała się należność objęta fakturą nr (...) obejmująca wykonanie usługi autokarowej do Hiszpanii na terenie kraju i za granicą. Usługa była wykonywana na podstawie umowy z dnia 3 lipca 2013 r. zgodnie z którą wynagrodzenie miało zostać określone jako iloczyn stawki 3,90 zł netto za każdy kilometr i liczby przejechanych kilometrów. Z zawartej pomiędzy stronami umowy nie wynikało, że pozwany zapewnił sobie kontrolę ilości wykonanych w ramach umowy kilometrów i powód obowiązany jest wynik takiej weryfikacji pozwanemu przedstawić. Nawet więc jeżeli podzielić argumentację co do braku sprawdzenia początkowego i końcowego stanu licznika przez pilota, to brak podstaw by na tej podstawie zaprzeczyć ustalonej przez Sąd Rejonowy liczbie przejechanych kilometrów, skoro wynikała ona z pozostałego materiału dowodowego, w tym zapisów tachografów oraz zeznań wskazanych przez Sąd Rejonowy świadków, zeznań spójnych i zbieżnych. Łącząca strony umowa z dnia 3.07.2013 r. wskazywała w pkt 8, że najemca zobowiązuje się do dysponowania autokarem zgodnie z programem stanowiącym załącznik nr 1, trzeba jednak wskazać, że najemcą w niniejszej sprawie nie był powód, a pozwany i brak podstaw dla wykluczenia zmian organizacyjnych w tym zakresie. Zapisy tachografów w czasokresie odpowiadającym czasokresowi trwania umowy wskazały na ustaloną przez Sąd Rejonowy liczbę kilometrów. W tym zakresie przeciwwagi nie stanowiły zeznania świadka W. C. (1), co do liczby kilometrów, zwłaszcza że świadek posługiwał się wyrażeniem około. Ponadto załączony do umowy harmonogram wycieczki obejmował ramowy program przejazdów. Zestawienie tarcz tachografów, które zostały przedstawione przez powoda pozwalało na przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że ilość przejechanych kilometrów w poszczególnych dniach była w zasadzie zbieżną z tym programem. Dotyczy to zarówno dnia 10, 11 lipca jak i kolejnych dni. Odnosząc się do szczegółowych zarzutów podniesionych w tym przedmiocie, to podać należy, że strony wskazały w programie wycieczki na dzień 10.07.2013r. również podstawienie autokaru i brak w tym zakresie podstaw dla nieuwzględnienia odległości od siedziby powoda. Pozwany zresztą nie wskazał jaką konkretnie liczbę kilometrów z tego tytułu (od siedziby i do siedziby) kwestionuje. Odnosząc się do podnoszonej w apelacji kwestii braku przedłożenia tarcz tachografu kierowcy M. H. (1) za dzień 14, 15 i 16 lipca 2013r. to wskazać należy, że wypis z tarczy tachografu z dnia 15 lipca 2013r. znajduje się w aktach sprawy, zaś co do dni 14 lipca 2013r. i 16 lipca 2013r. to należało przyjąć, iż w tych dniach M. H. (1) nie wykonywał jazdy, co wynika z porównania wskazań (stanu km) tachografu z dnia 13.07, 15.07, i 17.07. Całościowa analiza treści tachografów obu kierowców oraz zestawienie wskazanych w nich stanów kilometrów wskazuje na ich spójność i pełność. Odnosząc się do zarzutów apelacji w zakresie liczby kilometrów wynikających z tachografów w dniach 17 i 18 lipca 2013r. to istotnie załącznik do umowy program przewidywał w tych dniach jazdę po mieście i odpoczynek. Jednak jak wynika z zeznań świadków M. H. (1) P. H. (1), A. W. (1) oraz W. C. (1) autokar firmy (...) równolegle obsługującego przedmiotowy wyjazd uległ awarii (wystrzał opon) co spowodowało konieczność wykorzystania autokaru powoda. Awaria ta trwała jak wskazał świadek W. C. (1) dwa, trzy dni. Kwestia zlecenia dodatkowego przewozu firmie powoda w sposób wiarygodny wynikała z zeznań słuchanych w sprawie świadków P. H., M. H., A. W. oraz W. C.. W konsekwencji Sąd uznał, że powód mógł wliczyć do wynagrodzenia za usługę kilometry jakie pokonał w związku ze zleconym mu dodatkowym przejazdem i nie ma podstaw do przyjęcia, że rozliczenie za dodatkowy przejazd powinno nastąpić między powodem, a drugim przewoźnikiem, nie on bowiem był w tym zakresie zlecającym. Zresztą, skoro jak wskazał sam skarżący firma (...) zawarła z pozwanym analogiczną umowę jak powód, to pozwany za niewykonany przewóz nie był obowiązany do zapłaty firmie (...).

Reasumując , analiza materiału dowodowego zebranego w sprawie w tym umowy, zapisów tachografów, zeznań świadków i stron – dokonana w świetle zarzutów apelacji – nie pozwalała na podzielenie stanowiska apelującego. Stąd też Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na mocy art. 385 kpc.